

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 3 ของปี พ.ศ. 2563 เป็นเล่มที่เกี่ยวข้องกับงานเปลี่ยนอวัยวะเป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย บทบรรณาธิการเรื่อง **Role of non-HLA antibody in kidney transplantation** โดย รองศาสตราจารย์ ดร. แพทย์หญิงดวงตะวัน ธรรมาภิธานนท์ จากภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึงความสำคัญของ non-HLA antibody ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของการปลูกถ่ายไต

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 2 เรื่อง เรื่องแรก คือ **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทดสอบ HLA crossmatch ก่อนการปลูกถ่ายไตจากผู้บริจาคไตสมองตาย** โดย คุณกนกวรรณ ชินบัต และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ซึ่งเรื่องนี้ได้รับความอนุเคราะห์แปลบทความเป็นภาษาอังกฤษจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชียวลิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เรื่องนี้ได้ศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำ HLA crossmatch ซึ่งประกอบด้วย วิธีการบรรจุและขนส่งตัวอย่างส่งตรวจของผู้บริจาคไตที่ต้องคำนึงถึง ทั้งการบริหารจัดการของห้องปฏิบัติการที่ทำหน้าที่ตรวจความเข้ากันได้ เพื่อให้สามารถนำไตที่ได้รับบริจาคไปให้ผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพ และเรื่องที่สอง คือ เรื่อง **Major histocompatibility complex class I-related chain A allele mismatching ในผู้ป่วยหลังปลูกถ่ายไตที่มีการปฏิเสธอวัยวะ** โดย คุณจิตภินันท์ สุนทรนิพัทธ์ และคณะ จากสาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้ศึกษาถึงความถี่ของการเกิด MICA mismatched ซึ่งอาจนำไปสู่การปฏิเสธอวัยวะของการปลูกถ่ายไต

นอกจากนี้ มีบทความพื้นวิชา เรื่อง **Platelet transfusion refractoriness** โดย อาจารย์ ดร. แพทย์หญิงเจนจิรา กิตติวรภัทร จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการทบทวนถึงสาเหตุและการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการที่ผู้ป่วยมีภาวะไม่ตอบสนองต่อการได้รับเกล็ดเลือด ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงจากภาวะเลือดออกที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้ รวมทั้งมีบทความพิเศษ 2 เรื่อง เรื่องแรก คือ เรื่อง **การผลิตน้ำยาตรวจหาหมู่โลหิต human monoclonal antibodies ด้วยวิธี hybridoma technique** โดย คุณอุดม ตั้งต้อย จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย กล่าวถึงการที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย สามารถผลิตน้ำยาตรวจหาหมู่โลหิต

ชนิดต่างๆ ที่มีคุณภาพดี ด้วยวิธี hybridoma technique ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจาก Japanese Red Cross สำหรับใช้ในประเทศอย่างพอเพียงและเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศ และเรื่องที่สอง คือ เรื่อง **การกลายพันธุ์ของแอนติเจนของหมู่เลือด MNS** โดย คุณวราประภา อภัยแก้ว และคุณกัลยา เกิดแก้วงาม จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย กล่าวถึงสาเหตุของการกลายพันธุ์ ซึ่งทำให้เกิดแอนติเจนชนิดต่างๆ ของหมู่เลือดระบบนี้ สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **Immunotherapy: the good, the bad, the ugly, and the really ugly** โดย คุณสุกัญญา

ปัญญาสุกัญญา จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการใช้ monoclonal immunotherapeutics ในการรักษาโรคต่างๆ ซึ่งยากลุ่มนี้บางชนิดมีผลต่อการทดสอบทาง red cell serology ทำให้เป็นปัญหาต่อธนาคารเลือดในการจัดเตรียมโลหิตให้ผู้ป่วย และสุดท้ายคือ ถาม-ตอบ เรื่อง **ถามปัญหาผู้ชายข้ามเพศ (transgender man) ที่มีการรับฮอร์โมนเทสโตสเตอโรนจากแพทย์เป็นประจำ มีจำนวนหนึ่งต้องการบริจาคโลหิต แต่พบว่าความเห็นของแพทย์และเภสัชกรในโรงพยาบาลหลายแห่ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทยบางคน ยังไม่สามารถให้คำตอบที่ตรงกันได้ว่าสามารถบริจาคได้หรือไม่** โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชียวลิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เป็นผู้ให้คำตอบที่ถูกต้อง

คณะบรรณาธิการขอขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชียวลิลป์ ที่ได้ให้ความกรุณาแปลบทความเป็นภาษาอังกฤษเป็นอย่างสูง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพวารสารให้เข้าสู่มาตรฐานสากล และทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสอ่านบทความทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ในวารสารฉบับนี้ และสามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจขอเชิญส่งบทความภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย มาได้ที่ e-mail: nbccjournal@gmail.com เพื่อประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วย

ศศิธร เพชรจันท

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 3 ปี 2563 เป็นฉบับแรกของคณะบรรณาธิการของสมาคมโลหิตฯ และคณะอนุกรรมการฝ่ายวารสาร วาระที่ 21 พ.ศ 2563-2565 ในฉบับนี้ อาจารย์ บุญชู พงศ์ธนากุล ได้กรุณาเขียนบทบรรณาธิการเรื่อง **Outcome of pediatric patients with severe aplastic anemia** ซึ่งได้กล่าวถึง แนวทางการรักษาและผลการรักษาโรคไขกระดูกฝ่อในเด็กเท่าที่มีข้อมูลจากการศึกษาในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีบทความพิเศษเรื่อง **ภาวะไขกระดูกฝ่อ** โดย สุภานัน เลหาสุโยธิน อีกด้วย

นิพนธ์ต้นฉบับ 2 เรื่องในฉบับนี้เรื่องแรกเกี่ยวกับโรคไขกระดูกฝ่อในเด็กได้แก่ **Clinical outcome of pediatrics patients with idiopathic severe aplastic anemia in King Chulalongkorn Memorial Hospital** โดย อรพรรณ คัดทะจันทร์ และคณะ ซึ่งรายงานผู้ป่วยเด็กจำนวน 30 รายที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์โดยได้รับการรักษาโดยให้ ATG ร่วมกับ cyclosporine และมีบางรายได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก อัตราการรอดชีวิตที่ 5 ปีของผู้ป่วยเท่ากับร้อยละ 69.4 โดยมีระยะเวลาดิตตามอาการเฉลี่ย 3.4 ปี แสดงให้เห็นว่าภาวะนี้ยังคงเป็นโรคร้ายแรงที่ผลการรักษาในประเทศไทยแม้ในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ก็ยังไม่ค่อยน่าพอใจ ส่วนเรื่องที่สองเป็นการศึกษาเรื่อง **ต้นทุนและผลลัพธ์ของระบบการควบคุมโรคธาลัสซีเมียก่อนคลอดของโรงพยาบาลเขตภาคเหนือตอนล่าง** โดย นิลวรรณ อยู่ภักดี และคณะ เป็นการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่น่าสนใจโดยทำการศึกษาในผู้ที่มารับการตรวจคัดกรองธาลัสซีเมียทั้งหมด 733 คน เป็นหญิงตั้งครรภ์ 384 คน พบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการตรวจคัดกรองเท่ากับ 734 บาทต่อคู่สมรสเสี่ยง 1 คู่ และพบคู่สมรสที่เสี่ยงต่อการมีบุตรเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรงถึง 9 คู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนป้องกันโรคธาลัสซีเมียในระดับประเทศต่อไป

แม้จะล่วงเข้าสู่ไตรมาสที่สี่ของปีแล้วและสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ในประเทศไทยจะสามารถควบคุมได้แต่การระบาดทั่วโลกยังคงรุนแรง ในฉบับนี้เรามีรายงานผู้ป่วย **COVID-19 ที่มีภาวะลิ่มเลือดอุดตันร่วมกับ Lupus anticoagulant และระดับ ADAMS13 ต่ำ** ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและตอบสนองดีต่อการให้ **Intravenous immunoglobulin** โดย อาจารย์ วิเชียร มงคลศรีตระกูล ที่แบ่งปันประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยกับเรา และอาจารย์ สมใจ กาญจนางค์กุล ยังได้กรุณา ย่อวารสารเรื่อง **ความผิดปกติทางโลหิตวิทยา ชีวเคมี และ ดัชนีชี้วัดทางชีวภาพที่สัมพันธ์กับความรุนแรงและอัตราการตายในผู้ป่วย COVID-19** ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้เราสามารถเตรียมตัวรับมือกับ COVID-19 ได้ดีขึ้น สำหรับรายงานผู้ป่วยอีกฉบับ วิทวัส จันทรดำเนินพงษ์ และคณะ ได้รายงานผู้ป่วย 1 รายที่มีภาวะ **POEMS Syndrome Associated with Castleman Disease, Hyaline Vascular Type** ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่น่าสนใจเนื่องจากพบเห็นได้น้อยและให้การวินิจฉัยได้ยาก

คณะอนุกรรมการวารสารฯ ขอขอบพระคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่กรุณาส่งบทความมาตีพิมพ์ในวารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต และจะพยายามเพิ่มคุณภาพของวารสารให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งรวมความรู้ด้านโลหิตวิทยาของประเทศไทย และหวังว่าสมาชิกสมาคมโลหิตวิทยาและผู้สนใจทุกท่านจะได้ประโยชน์จากวารสารฉบับนี้ตามสมควร

กาญจนา จันทรสูง
บรรณาธิการ